

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOOPERATIBOA

Aitor Bengoetxea Alkorta
GEZKI (UPV/EHU)

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBOA: EUROPAKO HERRIALDEEN ARTEKO ZUZENBIDE KONPARATUA ALA EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA?

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO HERRIALDEEN ARTEKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO KONPARATUA

TRADIZIO LUZEA

- Erresuma Batuko Industrial and Provident Act (1852)
- Prusiako lege kooperatiboa (1867)

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO HERRIALDEEN ARTEKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO KONPARATUA

HETEROGENEITATE HANDIA

- Kooperatiba legerik ez (Irlanda, Danimarka)
- Sozietate zibilak, kode zibilean (Italia, Suitza)
- Merkatal sozietateak, merkatal kodean (Belgika)
- Kooperatiba lege orokorra, eta lege desberdinak kooperatiba moten arabera (Frantzia, Portugal, Finlandia)
- Kooperatiba lege desberdinak, kooperatiba moten arabera (Grezia, Rusia)
- Kooperatiba lege bakarra (Alemania, Noruega, Espainia, Erresuma Batua, Polonia, Bulgaria, Euskal Autonomi Erkidegoa)

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua
Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBOA HOMOGENEIZATZEKO BI EKIMEN

- Europar Batasunaren ekimena: Sozietate Kooperatibo Europarra (1435/2003 Erregelamendua)
- PECOL (Principles of European Cooperative Law) ekimen akademikoa, EURICSEren esparruan

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

EUROPAR BATASUNAREN SOZIETATE KOOPERATIBO EUROPARRA (1435/2003 ERREGELAMENDUA)

- Estatu desberdinetan kokatua dagoen kooperatiba
- Armonizaziorik ez
- Erreferentzia nagusia europako kooperatibak egoitza duen Estatuko araudia da
- Kasu gutxi
 - Kooperatibak oso itsatsita daude beren lurraldera, kooperatibisten lurraldera
 - Euskal Herriko Ikastolak Europar Kooperatiba Elkarte, osatu zen bigarrena

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

PECOL EKIMEN AKADEMIKOA

- Egileak, zuzenbide kooperatiboan aditu europearrak: Gemma Fajardo; Antonio Fici, Hagen Henry, David Hiez, Deolinda Meira, Hans-H Munkner, Ian Snaith
- Helburua ez da europako zuzenbide kooperatiboa armonitzatzea
- PECOL ekimenaren asmoa da definitzen dituen printzipioak Europako legegile desberdinek aintzat hartzea

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

PECOL EKIMEN AKADEMIKOA: 5 ATAL

- Kooperatiben definizioa eta helburuak
- Kooperatiben gobernantza
- Kooperatiben finantza egitura
- Kooperatiben auditoretza
- Kooperatiben arteko lankidetzak

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

KOOPERATIBEN DEFINIZIOA ETA HELBURUAK

- Izaera juridikoa: zuzenbide pribatuko pertsona juridikoak. Administrazio publikoekin lankidetzan aritu daitezke
- Enpresak dira, edozein aktibitate ekonomiko egiten dutenak, ondasun edo zerbitzuak ekoitziz
- Kooperatibetako kideek, kooperatibistek, aktibitate ekonomikoa elkarlanean egiten dute.
- Elkarrekin ekoitzi (lan-kooperatibak), edo elkarrekin kontsumitu (kontsumo kooperatibak)

éman ta zabal zazu
UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

KOOPERATIBEN DEFINIZIOA ETA HELBURUAK

- Helburua: kooperatibisten beharrizanak asetzea
- Posible da helburu publiko bat egotea, kooperatiba erakunde publikoekin elkarlanean arituz (kooperatiba sozialak Italian, interes kolektiboko kooperatibak, Frantzian)

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

KOOPERATIBEN GOBERNANTZA

- Kooperatiben izaera demokratikoa eta autonomoa
- Asanblada Orokorrean, kooperatibista bakoitzak boto bat, kapital ekarpena kontuan hartu gabe
- Bazkide ez kooperatibistak baldin badaude, betiere kooperatibaren kontrola kooperatibisten esku egon behar da
- Ordezkaritza eta administrazio organoa. Kide gehienak kooperatibistak izan behar dira. Kideak Asanbladak hautatu eta kontrolatzen ditu

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

KOOPERATIBEN FINANTZA EGITURA

- Kapital soziala. Aldakorra izan behar da, bazkide berrien sarrera eta bazkideen irteera errazteko
- Kapital ekarpenak derrigorrezkoak edo borondatezkoak izan daitezke

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

KOOPERATIBEN FINANTZA EGITURA

- Erreserbak derrigorrezkoak edo borondatezkoak izan daitezke.
- Derrigorrezkoak, legez. Urteko soberakinaren portzentai batez hornitzen dira. Ezin dira banatu bazkideen artean. Helburuak dira zorrak ordaintzea, eta heziketa kooperatiboa, bazkideei eta gizarteari zuzendua
- Borondatezkoak: Asanbladaren esku. Banaezinak edo banagarriak izan daitezke.

eman ta zabal zazu

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

KOOPERATIBEN FINANTZA EGITURA

- Eraitzen banaketa: soberakina edo galera
- Soberakina: erreserbak hornitzeko, eta bazkideentzat, itzulkin kooperatibo gisa
- Galera: erreserbekin konpentsatu. Bazkideek soilik bere kapital ekarpenarekin erantzuten dute

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

KOOPERATIBEN AUDITORETZA

- Kooperatiba nortasunaren eta helburu kooperatiboen kontrola
- Kontrolatu beharrekoa: kooperatibista ez direnekin egindako aktibitate ekonomikoa, kooperatibisten kontrol demokratikoa, emaitzen banaketa, etab.
- Erakunde auditorea: publikoa, ala mugimendu kooperatibistaren ordezkaria

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

EUROPAKO ZUZENBIDE KOOPERATIBO BATUA

KOOPERATIBEN ARTEKO LANKIDETZA

- Lankidetza ekonomikoa, kooperatiba taldeak
- Lankidetza politikoa, kooperatibismoa sustatu eta hedatzeko

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

KONKLUSIOAK

- Europako zuzenbide kooperatibo batua?
- Kooperatibismoa bizirik dagoen mugimendua da, mugimendu sozioekonomikoa
- Zuzenbidea jantzia da
- Mugimendua desberdina da herrialde desberdinetan.
Normala da jantzi juridiko desberdinak egotea

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

KONKLUSIOAK

- Europako zuzenbide kooperatibo batua?
- Kooperatibismoa bizirik dagoen mugimendua da, mugimendu sozioekonomikoa
- Zuzenbidea jantzia da
- Zaila da jaztea mugitzen ari dena

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

KONKLUSIOAK

- PECOL, txalogarria
- Kooperatibaren funtsa definitzen saiatu
 - Zuzenbide konparatuan kooperatibak elkar ezagutzeko
 - Legegile konparatua ongi inspiratzeko

UPV/EHuko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU

MILESKER ARRETAGATIK

UPV/EHUko Gizarte
Ekonomia eta Zuzenbide
Kooperatiboaren Institutua

Instituto de Derecho
Cooperativo y Economía
Social de la UPV/EHU